

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

«Ήταν ημέρα Παρασκευή, παραμονή του Σαββάτου. Κατά το δειλινό, ο Ιωσήφ, ένα αξιοσέβαστο μέλος του Συνεδρίου, που καταγόταν από την (ιουδαϊκή πόλη) Αριμαθαία, και περίμενε κι αυτός τη βασιλεία του Θεού, τόλμησε να πάει στον Πιλάτο και να ζητήσει το σώμα του Ιησού. Ο Πιλάτος απόρησε που ο Ιησούς είχε κιόλας πεθάνει. Κάλεσε τον εκατόνταρχο και τον ρώτησε αν είχε πεθάνει από ώρα. Όταν πήρε την απάντηση από τον εκατόνταρχο, χάρισε το σώμα στον Ιωσήφ. Εκείνος αγόρασε ένα σεντόνι, κατέβασε τον Ιησού, τον τύλιξε μ' αυτό και τον τοποθέτησε σ' ένα μνήμα που ήταν λαξεμένο σε βράχο. Μετά κύλισε ένα λιθάρι κι έκλεισε την είσοδο του μνήματος. Η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία η μητέρα του Ιωσήφ παρακολουθούσαν πού τον έβαλαν.

Όταν πέρασε το Σάββατο, η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου, και η Σαλώμη, αγόρασαν αρώματα, για να πάνε ν' αλείψουν το σώμα του Ιησού. Ήρθαν στο μνήμα πολύ πρωί την επομένη του Σαββάτου, μόλις ανέτειλε ο ήλιος. Κι έλεγαν μεταξύ τους: "Ποιος θα μας κυλίσει την πέτρα από την είσοδο του μνήματος;" Γιατί ήταν πάρα πολύ μεγάλη. Μόλις όμως κοίταξαν προς τα 'κει, παρατήρησαν ότι η πέτρα είχε κυλήσει από τον τόπο της. Μόλις μπήκαν στο μνήμα, είδαν ένα νεαρό με λευκή στολή να κάθεται στα δεξιά, και τρόμαξαν. Αυτός όμως τούς είπε: "Μην τρομάζετε. Ψάχνετε για τον Ιησού από τη Ναζαρέτ, το σταυρωμένο. Αναστήθηκε. Δεν είναι εδώ. Νά το μέρος όπου τον είχαν βάλει. Πηγαίνετε τώρα και πείτε στους μαθητές του και στον Πέτρο: 'πηγαίνει πριν από σας στην Γαλιλαία και σας περιμένει. Εκεί θα τον δείτε, όπως σας το είπα'". Οι γυναίκες βγήκαν κι έφυγαν από το μνήμα γεμάτες τρόμο και δέος. Δεν είπαν όμως τίποτα σε κανέναν, γιατί ήταν φοβισμένες» (Μαρκ. 15,43-16,8).

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΟ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

Η ημέρα του Σαββάτου, αφιερωμένη στο Θεό και ημέρα πνευματικής ανάπαυσης, ήταν το διακριτικό γνώρισμα των Ισραηλιτών, μαζί με την περιτομή και τις Δέκα Εντολές της Διαθήκης. Με αυτά ξεχώριζαν από τους διάφορους ειδωλολατρικούς λαούς, δεδομένου ότι τους κάλεσε ο Θεός σε πορεία σωτηρίας, ώστε να προετοιμάσει τον δρόμο για την είσοδο στην ιστορία του Ιησού Χριστού του Υιού Του και τη θέωση των πιστών στο όνομά Του. Από τις 6 το απόγευμα της Μ. Παρασκευής ανέτειλε λειτουργικά η ημέρα του Σαββάτου, οπότε απαγορεύονταν τόσο οι αποκαθλώσεις από τους σταυρούς όσο και το να θάπτονται οι νεκροί (έξω από την πόλη όπως συνηθιζόταν). Γι' αυτό και έπρεπε να επισπευστούν οι διαδικασίες και το νεκρό σώμα του Ιησού να ταφεί.

Ο Ιωσήφ και ο Νικόδημος, μέλη του Μεγάλου Συνεδρίου και κρυφοί μαθητές του Χριστού, με κίνδυνο την καριέρα τους, τη φήμη τους, τα ειρωνικά σχόλια εναντίον τους, την υποτίμησή τους στα μάτια των άλλων συναδέλφων τους, πραγματοποίησαν το άλμα της έμπρακτης πίστης και με θάρρος ο καλοκάγαθος και δίκαιος Ιωσήφ ζήτησε από τον Πιλάτο να του δοθεί το άπνουν ένδοξο σώμα του Ιησού. Εφοδιάστηκαν με αρώματα και κατάλευκο σεντόνι και αφού πρόσφεραν έτσι τις καθιερωμένες τιμές στον μεγάλο νεκρό, τον τύλιξαν στο σεντόνι και τον

εναπέθεσαν σε πέτρινο ολοκαίνουργιο μνήμα, που προοριζόταν για τον Ιωσήφ (Ματθ. 27,60). Πραγματοποιήθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο η προφητεία του Ησαΐα που έλεγε: «Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΟΡΙΣΤΗΚΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΚΟΥΡΓΟΥΣ (τους σταυρωμένους εκ δεξιών και αριστερών του Ιησού ληστές). ΟΜΩΣ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΣΤΑΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟΝ ΠΛΟΥΣΙΟ» (53, 9) [δηλαδή τοποθετήθηκε στον τάφο του προαναφερόμενου βουλευτή Ιωσήφ]. Δόθηκε διαταγή μάλιστα από τον Πιλάτο, κατόπιν παράκλησης των αρχιερέων και Φαρισαίων, να φρουρείται ο τάφος μέχρι και την τρίτη ημέρα, μήπως και κλαπεί το σώμα του Ιησού από τους μαθητές Του. Πράγματι ο λίθος του τάφου σφραγίστηκε και άφησαν και φρουρά ένοπλων ρωμαίων στρατιωτών (Ματθ. 27,62-66). Επαληθεύτηκε επομένως και η προφητεία του Ψαλμού 15,10, στον οποίο περιγράφεται η τριήμερη ταφή και Ανάσταση του Ιησού, με τα λόγια: «ΣΤΟΝ ΑΔΗ ΔΕΝ ΘΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΕΙΣ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΟΥ, ΟΥΤΕ Ο ΓΝΗΣΙΟΣ ΠΙΣΤΟΣ ΣΟΥ ΘΑ ΑΦΗΣΕΙΣ ΝΑ ΑΝΤΙΚΡΥΣΕΙ ΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ (ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗ)». Το σώμα Του, πράγματι, τις τρεις ημέρες του θανάτου του, ως αδιάσπαστα ενωμένο με τη θεότητά Του, δεν γνώρισε αποσύνθεση.

Ο μεγάλος τραγικός ποιητής Αισχύλος είχε γράψει διάλογο μεταξύ του θεού Ερμή και του Προμηθέα, που αποκαλύπτει την κάθοδο του Χριστού στον άδη: «ΔΕΝ ΘΑ ΠΑΡΟΥΝ ΤΕΛΟΣ ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΣΟΥ, ΜΕΧΡΙΣ ΟΤΟΥ ΚΑΠΟΙΟΣ ΘΕΟΣ ΕΜΦΑΝΙΣΤΕΙ ΠΟΥ ΘΑ ΘΕΛΗΣΕΙ ΝΑ ΚΑΤΕΒΕΙ ΣΤΟΝ ΑΔΗ, ΠΑΙΡΝΟΝΤΑΣ ΠΑΝΩ ΤΟΥ ΤΑ ΠΑΘΗ ΣΟΥ» (Προμηθέας Δεσμώτης, στ. 1026-9). Αυτό επαληθεύτηκε μόνο στη ζωή και τον θάνατο του Ιησού. Τις τρεις ημέρες του θανάτου Του, η ψυχή Του ενωμένη με την θεότητά Του πήγε στον άδη και κήρυξε στα φυλακισμένα εκεί πνεύματα και έσωσε όσους είχαν τις προϋποθέσεις για σωτηρία (Α΄ Πέτρ. 3,18-20).

Την όλη διαδικασία αποκαθηλώσεως παρακολούθησαν λιγοστοί άνθρωποι. Η Θεοτόκος, ο μαθητής Ιωάννης, οι δύο ευσεβείς βουλευτές Ιωσήφ και Νικόδημος, η Μαρία η Μαγδαληνή (σε κανένα σημείο των Ευαγγελίων δεν φαίνεται πως ήταν παραστρατημένη γυναίκα), η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου και του Ιωσή, και η μητέρα των γιων του Ζεβεδαίου (Μτθ. 27, 55-56). Συνολικά 7 δηλαδή πρόσωπα. Στη συνέχεια, η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία η μητέρα του Ιωσή παρακολουθούσαν πού έβαλαν τον νεκρό Ιησού. Είδαν το μνήμα και ότι σ' αυτό τοποθετήθηκε ο Αρχηγός της ζωής (Λουκ. 23, 55-56). Ως εκ τούτου άτοπη και ανιστορική παραμένει η ορθολογιστική άποψη πως δήθεν οι μυροφόρες γυναίκες πήγαν κατά λάθος, ξημερώματα Κυριακής, σε άλλο τάφο.

Η ζωντανή πίστη των Μυροφόρων γυναικών ήταν εκείνη που τους παρακίνησε σε πορεία προς τον τάφο του Ιησού, αφού γνώριζαν εξάλλου ότι ο τάφος ήταν σφραγισμένος και πως φυλούσαν ανύσταχτα οι ρωμαίοι στρατιώτες. Εφοδιασμένες με αρώματα και μύρα, ξεκίνησαν βαθιά χαράματα της Κυριακής για να ολοκληρώσουν τις θρησκευτικές τιμές στον νεκρό πνευματικό βασιλέα, αφού την ημέρα του Σαββάτου δεσμεύονταν από τις ιουδαϊκές τελετουργικές διατάξεις του Νόμου. Ούτε καν τους περνούσαν από το μυαλό τα λόγια του ιδίου του Κυρίου, όταν προφήτευσε για την Ανάστασή Του τα εξής: «ΓΚΡΕΜΙΣΤΕ ΤΟΝ ΝΑΟ ΑΥΤΟΝ ΚΑΙ ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΘΑ ΤΟΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΩ» (Ιω. 2,19). Εννοούσε φυσικά το σώμα Του και όχι τον Ναό των Ιεροσολύμων, τον οποίον χρειάστηκαν 46 χρόνια να χτίσουν. Ο ευαγγελιστής Λουκάς επιπλέον αναφέρει ότι ο ουράνιος Σωτήρας των ανθρώπων

ανέστησε μόνος Του τον εαυτόν Του, αφού «μετά το θάνατό Του παρουσιάστηκε σ' αυτούς (τους Αποστόλους) ζωντανός με πολλές αποδείξεις. ΓΙΑ ΣΑΡΑΝΤΑ ΜΕΡΕΣ ΤΟΥΣ ΕΜΦΑΝΙΖΟΤΑΝ και τους μιλούσε σχετικά με τη βασιλεία του Θεού» (Πράξ. 1,3). Βρήκαν όμως με έκπληξη οι γυναίκες την πέτρα κυλισμένη από το μνήμα. Πλησιάζοντας είδαν έναν λευκοντυμένο άγγελο [σύμφωνα με την ερμηνευτική θεολογία των Πατέρων της Εκκλησίας, αλλά και του Λουκ. 24,4 όπου αναφέρονται δύο άντρες με αστραφτερές στολές], ο οποίος τους γνωστοποίησε την Ανάσταση του Κυρίου και τους έδωσε οδηγίες για τους Αποστόλους ότι θα τον συναντήσουν στην Γαλιλαία. Οι γυναίκες έφυγαν τρέχοντας από το μνημείο, χωρίς στο δρόμο να μιλήσουν σε κανέναν, ένεκα του θείου τρόμου και της έκστασης που τις κατείχε.

Εδώ τελειώνει το κατά Μάρκον Ευαγγέλιο, ενώ η συνέχεια της μεγαλύτερης επανάστασης στα ανθρώπινα και πηγής αφαρσίας, δηλαδή της Ανάστασης του Χριστού, δίδεται από τα Ευαγγέλια του Ματθαίου, του Λουκά, του Ιωάννη και από τις Πράξεις των Αποστόλων. Διαβάζουμε λοιπόν ότι οι Απόστολοι έμαθαν για το ελπιδοφόρο και χαρούμενο μήνυμα της Αναστάσεως από τις Μυροφόρες Γυναίκες. Για τον ζωοποιό τάφο ξεκίνησαν πρώτοι ο Πέτρος και ο Ιωάννης. Μέσα όμως εισήλθε πρώτος ο έμπειρος και μεγαλύτερος στην ηλικία Σίμων Πέτρος. Εκεί βρήκαν τις πάνινες λουρίδες στο έδαφος και το σουδάριο με το οποίο είχαν δέσει το κεφάλι του Ιησού να είναι τυλιγμένο σε μια μεριά χωριστά. Τότε πίστεψαν συγκλονισμένοι στις πολλές προφητείες της Π.Δ. που λένε ότι ο Μεσσίας θα ανασταίνόταν από τους νεκρούς, σύμφωνα με το σχέδιο του Θεού (Ιω. 20,1-10).

Από το σημείο αυτό και ύστερα αρχίζουν οι εμφανίσεις του αναστημένου Ιησού στους μαθητές Του, αρχής γενομένης από τη Μαρία τη Μαγδαληνή. Εκεί που έκλαιγε σκύβει να δει μέσα στο μνήμα και βλέπει δύο λαμπρούς αγγέλους να στέκονται εκεί που κειτόταν πριν το σώμα του Ιησού, ο ένας προς το μέρος του κεφαλιού και ο άλλος προς το μέρος των ποδιών. Ο ίδιος δε ο Ιησούς τής εμφανίστηκε αμέσως μετά, ενώ εκείνη νόμιζε πως ήταν ο κηπουρός και ζητούσε απ' αυτόν το σώμα του Ιησού. Μόνο όταν ο Χριστός τη φώναξε με το όνομά της κατάλαβε ποιος ήταν και του λέγει: «Ραββουνί», που σημαίνει «Διδάσκαλε». Πλησιάζοντας για να τον αγγίξει και να φιλήσει τα πόδια Του, εκείνος την σταμάτησε λέγοντας: «Μη μ' αγγίζεις, διότι δεν ανέβηκα ακόμη προς τον Πατέρα μου». Η Μαρία νόμιζε ότι θα παραμείνει κοντά τους ο Ιησούς με την ταπεινή μορφή που είχε άλλοτε, όσο ήταν μαζί τους. Το «μη μου άπτου» όμως που της είπε σημαίνει ότι από εδώ και πέρα οφείλουν οι μαθητές και όλοι οι χριστιανοί στην ιστορία να σχετίζονται μαζί Του και να τον θεωρούν ως Κύριο και Θεό και όχι ως επίγειο καθοδηγητή και πνευματικό δάσκαλο. Ο Χριστός αμέσως μετά τη στέλνει στους αδελφούς Του (νέα αδελφική σχέση μαζί Του δημιουργείται μέσα στην Εκκλησία Του) να τους ενημερώσει ότι «ανεβαίνει σ' εκείνον που είναι δικός μου και δικός σας Πατέρας, δικός μου και δικός σας Θεός». Αυτό δείχνει τη θεία πλέον υιοθεσία όλων μας μέσω της Ανάστασής Του. Πήγε τότε η Μαρία η Μαγδαληνή στους Μαθητές και τους ανήγγειλε: «Είδα τον Κύριο» και διηγήθηκε όλα όσα έγιναν (Ιω. 20, 11-18). Έκτοτε το νόημα της χριστιανικής ζωής είναι η αγιοπνευματική πράγματι συνάντηση και καρδιακή κοινωνία με τον Χριστό δια της χάριτός Του και δια των μυστηρίων της Εκκλησίας.

Η επόμενη συνάντηση του Αναστάσιου Κυρίου με τους μαθητές Του έγινε, των θυρών κεκλεισμένων (επειδή φοβούνταν τις ιουδαϊκές αρχές), στο σπίτι του ευαγγελιστή Μάρκου, την πρώτη και την επόμενη Κυριακή από την Ανάσταση, απόντος και παρόντος του Αποστόλου Θωμά αντίστοιχα. Το ότι εμφανίστηκε μπροστά τους εν μέσω κλειστών θυρών μάς επισημαίνει τη φύση του αναστημένου σώματός Του, που έχει διαφορετικές πλέον και ανώτερες ιδιότητες από αυτές που είχε πριν και είναι τύπος των δικών μας αναστημένων σωμάτων κατά τη Δευτέρα Παρουσία Του. Οι μαθητές χάρηκαν που είδαν τον Κύριο. Αυτή η χαρά και η ειρήνη που τους είπε ως χαιρετισμό είναι εξ ουρανού και είναι υπόθεση του Αγίου Πνεύματος, όπως και η δύναμη της αφέσεως των αμαρτιών που τους χορήγησε στη συνέχεια. Τους έδωσε Πνεύμα Άγιο (ως αρραβώνα της Πεντηκοστής που θα ερχόταν σε μερικές ημέρες) και τους ανακοίνωσε ότι τους στέλνει στον κόσμο για να συγχωρούν ή να κρατούν αμαρτίες (Ιω. 20, 19-29). Όλα αυτά είναι προάγγελοι των θαυμάτων που επακολούθησαν μέχρι σήμερα, των αναστάσεων και των θεραπειών, ένεκα της Χάριτος του Θεού και της ενίσχυσης του Παρακλήτου. Μάλιστα το είχε προείπει ο Χριστός στη Σαμαρείτισσα (μετέπειτα αγία Φωτεινή) στο πηγάδι του Ιακώβ, όταν της αποκάλυψε ότι στους πιστεύοντες σ' Αυτόν θα χορηγήσει ζωντανό νερό και εν τη καρδιά τους πηγές ύδατος αιώνιας ζωής (Ιω. 4, 10-14). Χωρίς το Άγιο Πνεύμα είναι αλήθεια ότι οι Απόστολοι θα παρέμεναν απλοί φαραδές και ο Χριστιανισμός δεν θα ξεχώριζε από μια ιουδαϊκή αίρεση.

Τα Ευαγγέλια μνημονεύουν και την εμφάνιση του Ιησού στους επτά μαθητές στη θάλασσα της Τιβεριάδος, κατά τη διάρκεια αναποτελεσματικού ψαρέματος. Το πρωί τους συνάντησε ο Ιησούς και τους ρώτησε αν έχουν τίποτε φαγώσιμο. Στην αρνητική τους απάντηση τους συνέστησε να ρίξουν τα δίχτυα στα δεξιά του πλοίου για να βρουν ψάρια. Έπιασαν τότε 153 ψάρια και αντιλήφθηκαν ότι ήταν ο Κύριος. Ο Χριστός τους δίδαξε έτσι ότι δεν πρέπει να μας απογοητεύουν οι αποτυχίες, αλλά **ΝΑ ΕΠΙΜΕΝΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑ ΘΕΟΝ ΖΩΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΝΤΟΛΕΣ ΤΟΥ**, γιατί μόνο η συνεργασία, η επιμονή και η υπομονή εγγυώνται την επιτυχία και το σωστό αποτέλεσμα, που πάντα προέρχονται από τον Χριστό. Ακόμη, ενώ έπιασαν πάρα πολλά ψάρια, «το δίχτυ δεν είχε σκιστεί». Αυτό σημαίνει ότι η Εκκλησία είναι μία παρά το πλήθος των μελών της, αλλά και ότι ο Χριστός παρέχει πάντα θεία προστασία στην Εκκλησία Του (Ιω. 21, 1-14).

Ο Χριστός εμφανίστηκε και την ημέρα της λαμπροφόρου Αναστάσεώς Του, το απόγευμα, σε δύο βαδίζοντες προς την πόλη Εμμαούς μαθητές Του, ήτοι στον Λουκά και τον Κλεόπα. Αυτοί (χωρίς να αναγνωρίσουν τον Κύριο) ήταν πολύ λυπημένοι για τον θάνατό Του και ο Χριστός, συνοδοιπορώντας μαζί τους, τους ανέφερε πολλές προφητείες για τον Μεσσία και πως έπρεπε να πάθει και να Αναστηθεί. Εκείνοι ένοιωθαν την καρδιά τους να καίει όσο τους μιλούσε και ανοίχτηκαν τα μάτια τους και τον αναγνώρισαν μόνο όταν ευλόγησε τον άρτο, την ώρα που κάθισε μαζί τους για φαγητό στο χωριό, οπότε και χάθηκε αίφνης από μπροστά τους. Εκείνοι τότε επέστρεψαν στα Ιεροσόλυμα για να γίνουν κήρυκες του μεγαλύτερου γεγονότος στην ιστορία, της Αναστάσεως δηλαδή του Ιησού Χριστού (Λουκ. 24, 13-35).

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, Ελληνικής Βιβλικής Εταιρίας, 2003, Αθήνα

ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ, Σταύρου Φωτίου, εκδ. Γρηγόρης, 2000, Αθήνα

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ, Ν. Νευράκη, 1989